

EXAMENSMÄSTARUTBILDNING
Svenska yrkesinstitutet
Fortbildning och utvecklingstjänster
2005-2006

Elisabet Borgar
Svenska yrkesinstitutet
Kungsgårdsvägen 30 A
65380 Vasa
elisabet.borgar@syi.fi

Ansökan om avtal om examinationsrätt för avläggande av yrkesexamen eller specialyrkesexamen på annat språk än på landets officiella språk

1. INLEDNING

Strävanden finns mellan de olika europeiska länderna att jämföra examina mellan länderna och möjliggöra rörlighet av yrkeskunniga människor i Europa. Utbildningsstyrelsen i Finland ger på begäran utlåtanden om högskoleexamina och yrkesinriktade examina inom ramen för Finlands officiella examenssystem. I utlåtandet kan ges information om vilken ställning examen har i det finländska systemet, om utbildningens innehåll och längd samt om den kompetens och behörighet utbildningen medför. Utlåtandet innehåller ingen jämförelse med utländska examina, eftersom tolkningen av examens motsvarighet alltid görs av myndigheterna i mottagarlandet.

Utbildningsstyrelsen är Finlands kontakt i NRP (National Reference Points for Vocational Qualifications) internationella nätverk för informationsspridning och är Finlands Europass-centrum. Utbildningsstyrelsen anvisar om dokument som främjar rörligheten, t.ex. Certificate Supplement (grundläggande yrkesutbildning) och Diploma Supplement (högskoleutbildning) www.oph.fi

Europasset syftar till att hjälpa studerande och arbetstagare att påvisa sitt kunnande i hela Europa. Dokumenten används i samma utformning i alla EU/EES-länder. Europassarrangemanget baserar sig på rådets beslut om Europass, dvs. beslutet om en enhetlig gemenskapsram för tydlighet i kvalifikationer och meriter.

Europass-Meritförteckning (Europass-CV) är en mall för meritförteckningar som översatts till EU/EES-språken och där personen kan ge samlade uppgifter om sin utbildning och arbetserfarenhet, sina språkkunskaper och de färdigheter och kunskaper som han eller hon förvärvat utanför det officiella utbildningssystemet. Mallar för meritförteckningar på olika språk kan hämtas från CEDEFOP:s webbsidor, där meritförteckningen också kan ifyllas till exempel på finska, svenska, engelska och franska. CEDEFOP är EU:s utvecklingscentrum för yrkesutbildning.

2. SYFTE

Syfte med detta utvecklingsarbete blir att skapa ett vägledningsdokument inkluderande vad som behöver göras för att erhålla examinationsrätt på exempelvis engelska

3. GENOMFÖRANDE

För att fullfölja syftet med utvecklingsarbetet är tillvägagångssättet följande:

A. Samtal med undervisningsråd Soila Nordström vid utbildningsstyrelsen och instudering av gällande lag och förordning för att få ett första svar på frågorna och därefter kunna gå vidare och skapa ett vägledningsdokument i enlighet med de krav som gäller för att ansöka om avtal om examinationsrätt

B. Uppgörande av ett vägledningsdokument för ansökan om examinationsrätt på engelska

Referensramen i utvecklingsarbetet utgörs av gällande föreskrifter angående ansökan om examinationsrätt såsom 7 § lagen (631/1998) om yrkesinriktad vuxenutbildning och 4 § och 5 § förordningen (812/1998) om yrkesinriktad vuxenutbildning, lag om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning 1013/2005, statsrådets förordning om ändring av förordning om yrkesinriktad vuxenutbildning given 29 december 2005 samt boken **Fristående examina** Handbok för examensarrangörer och examenskommissioner. Utbildningsstyrelsen 2003. Dessutom används information som finns på utbildningsstyrelsens och undervisningsministeriets hemsidor.

4. RESULTATREDOVISNING OCH DISKUSSION

Avsikten med detta utvecklingsarbete var att erbjuda ett vägledningsdokument rörande förfaringssätt för ansökan om avtal om examinationsrätt för avläggande av yrkesexamen eller specialyrkesexamen på engelska. Resultatet redovisas i bilaga.

Utvecklingsarbetet innefattar inte utförliga beskrivningar inom ramen för alla underrubriker i de dokument som bör skapas.

Dokumentet baseras på gällande anvisningar rörande ansökan om avtal om examinationsrätt. Det är mycket viktigt att examensarrangörerna har ett nära samarbete med ifrågavarande kommission, utbildningsstyrelsen och arbetslivet. Det är även av största vikt att beslutet om att anordna förberedande utbildning på engelska och att anhålla om examinationsrätt på engelska är väl förankrat i läroinrättningens verksamhet.

Satsning av detta slag kräver tilläggsresurser. Personal på alla nivåer bör fortbildas för att det inom läroinrättningen skall finnas beredskap att ta hand om studerande och examinander med engelska som huvudspråk. Ifall studerande kommer från annat land bör även rutiner inom kvalitetssystemet vara noga uttänkta och preciserade gällande utländska studerande.

Ansökan om avtal om examinationsrätt för avläggande av yrkesexamen eller specialyrkesexamen på engelska kräver inte att alla dokument finns på engelska i själva ansökan. Detta underlättar till en del förberedelsearbetet. Val av examensspråk och dess konsekvenser bör dock tydligt framgå i yrkesprovsplanens olika delar trots att yrkesprovsplanen skrivs på svenska. Det kan inte nog poängteras att en ständig övning i det engelska språket är en nödvändighet för att fullfölja förberedande utbildningar och för att arrangera yrkesprov på engelska.

KÄLLOR

Lag (631/1998) om yrkesinriktad vuxenutbildning

Förordning (812/1998) om yrkesinriktad vuxenutbildning

Lag om ändring av 16 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning 602/2005

Lag om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning 1013/2005

Statsrådets förordning om ändring av förordning om yrkesinriktad vuxenutbildning given 29 december 2005

Fristående examina

Handbok för examensarrangörer och examenskommissioner.
Utbildningsstyrelsen 2003

Massage Training for Visually Impaired People - A European Model

LEONARDO DA VINCI Community Vocational Training Action Programme

Project: "Supporting the creation of a uniform model for a European masseur training for visually impaired people"

Project number: FIN-01-B-F-PP-126633

ISBN 952-5074-41-2

Nordström, Soila undervisningsråd. Utbildningsstyrelsen,

Telefonintervju 2005 och 2006

www.oph.fi gällande anvisningar

<http://www.minedu.fi/opm/koulutus/aikuiskoulutus/index.html> gällande anvisningar

EXAMENSMÄSTARUTBILDNING
Svenska yrkesinstitutet
Fortbildning och utvecklingstjänster 2005-2006

Ansökan om avtal om examinationsrätt för avläggande av yrkesexamen eller specialyrkesexamen på exempelvis engelska

FÖRSLAG TILL FÖRFARINGSSÄTT

Examensgrunder

- Översätts till engelska av en auktoriserad translator
- Sakkgranskas av sakkunnig inom området

Examensbenämning på engelska

- Utbildningsstyrelsen har gett en rekommendation om översättningen av yrkesexamensbenämningar till engelska. Rekommendationen omfattar bl.a yrkes- och specialyrkesexamina som ingår i undervisningsministeriets förordning (541/2001) och som kan avläggas efter 1.8.2001
- Yrkesexamen och specialyrkesexamen - Further Vocational Qualifications and Specialist Vocational Qualifications
www.oph.fi

Betyg och intyg över deltagande i förberedande utbildning

- Översätts till engelska av en auktoriserad translator ifall de inte redan finns översatta

Avtal om att ordna fristående examen

- Uppgörs i enlighet med gällande anvisningar. I texten framgår att examensspråket är engelska. I övrigt behöver inte avtalstexten vara skriven på engelska. Strukturen kan förslagsvis vara enligt följande:

- 1 § Avtalsparter
 - 2 § Examina och examinatorer
 - 3 § Examensspråk
 - 4 § Upprätthållandet och utvecklandet av arbetsskickligheten hos de representanter för arbetslivet som bedömer examensprestationen
 - 5 § Ordnandet av examenstillfällen
 - 6 § Examensavgifter
 - 7 § Information och rådgivning om examina
 - 8 § Bedömning
 - 9 § Uppgifter som tillställs examenskommission och myndigheter
 - 10 § Uttagning och redovisning av examensavgifter
 - 11 § Avtalets giltighetstid
 - 12 § Hävning och uppsägning av avtalet
 - 13 § Meningsskiljaktigheter
- Datum
Underskrifter
För examenskommissionen
För examensarrangören

Yrkesprovsplan

- Uppgörs i enlighet med gällande anvisningar från Utbildningsstyrelsen och ifrågavarande kommission. Val av examensspråk och dess konsekvenser bör tydligt framgå i planens olika delar trots att yrkesprovsplanen skrivs på svenska. Strukturen kan förslagsvis vara enligt följande:
 1. Examensarrangör och kontaktuppgifter
 2. Examen för vilka avtal om att ordna fristående examina ansöks
 3. Examensspråk
 4. Ansvarspersoner och kontaktuppgifter
 5. Kvalitetssystem inom läroinrättningen (examensarrangören)
 6. Examensarrangörens erfarenhet på området
 7. Uppskattat antal examinander per år
 8. Information och marknadsföring
 - 9.Handledningsresurser
 10. Avgifter som uppbärs
 11. Utbud och placering av yrkesproven
 12. Komplettering och omtagning av yrkesprov
 13. Yrkesprov för andra
 14. Personlig anpassning i utbudet av yrkesprov
 15. Examensgrunderna som utgångspunkt för planering av yrkesproven
 16. Personlig anpassning av innehållet i yrkesproven
 17. Personlig anpassning i yrkesprovsmiljö
 18. Upprätthållande av examinatorernas yrkesskicklighet
 19. Insamling av bedömningsmaterial
 20. Bedömningsprocedur- och beslut
 21. Dokumentering av bedömningen

Material för personlig tillämpning, yrkesprovsmaterial och bedömningsblanketter

- Uppgörs i enlighet med examensgrunderna och i enlighet med anvisningar från examenskommissionen
- Översätts till engelska av en auktoriserad translator
- Sakgranskas av sakkunnig inom området

Förteckning över bedömare

- Examinatorer bör inneha den speciella yrkesskickligheten som respektive delområden förutsätter samt god förmåga att i tal och skrift använda det engelska språket.
- I övrigt beaktas även de anvisningar som kommissionen gett ut gällande val av examinatorer

Föreliggande dokument är ett sammandrag av utvecklingsarbetet inom examensmästarutbildningen 2005-2006

